

## RESUMÉ

Närmedia (eng. community media) uppstod i sin nuvarande form efter andra världskriget i Syd- och Nordamerika och dess mål har varit att betjäna grupper som åsidosätts i mainstream media (de traditionella medierna). Gemensamt för den mångfaldiga närmedian är att amatörer producerar innehållet, att det är allmännyttig verksamhet, att olika samsfundsgrupper medverkar och att man gynnar lokala språk. Medborgarmedierna fungerar i allmänhet som utbildningsorganisationer, producenter av kulturellt innehåll, som aktiverare och kommunikatörer för samfunden och kontramedian samt som demokratibefrämjare.

Den tredje sektorns media erkänns av bl.a. FN:s kultur och vetenskaporganisation UNESCO, av Världsbanken och av Europeiska unionen.

Det finns närradio, närtelevision och nuförtiden allt mer nätmedier i alla världsdelar. I utvecklingsländerna har speciellt radion främjat, skolat och bemyndigat grupper i ofördelaktig ställning.

Branschens media har erkänts legislativt som den tredje sektorns masskommunikationsmedel mellan den offentliga och privata sektorn i Nordamerika och många Sydamerikanska länder – i Europa huvudsakligen i Västeuropa. I allt flera stater i Afrika och Asien, samt Sydafrika och Indien har samsfundsmedierna legaliserats. I många länder, speciellt i Europa, men även i bl.a. Afrika får medborgarmedierna egna offentliga bidrag.

Finland hör, tillsammans med Estland, Rumänien, Grekland, Tjeckien och Slovakien till de EU-länder där den allmännyttiga närmedian inte har erkänts. Detta trots att närtelevisionen i Finland har fungerat redan i fyrtio år och närradion i närmare tjugofem år.

I Finland fungerar för tillfället fem närradior, ett tjugotal icke-kommersiella lokaltelevisioner och några nätmedier samt några radioprojekt med begränsade radiotillstånd.

Närmedierna skaffar sig finansiering ur olika källor: genom att sälja eller hyra ut studio- och sändningstid, genom frivilliga tittar- och lysnaravgifter, genom att producera, kopiera eller transformera videon, genom jul-, nyårs eller valborgshälsningar samt genom offentliga projektbidrag. Den icke-kommersiella media som fungerar i samband med läroanstalter eller kommuner får mest understöd ur den offentliga budgeten.

Finlands specialitet har i huvudsak varit den finlandssvenska närtelevisionsverksamheten i Österbotten, som ofta inleddes redan ur 1970-talets behov av att få Sveriges television att synas bättre, vilket befrämjades via kabelandelslag och genom att anpassa satellitsignalen till kabelnätet. På samma gång fick man en sändningbas för den egna televisionen.

Utbildnings- och kulturministeriet delar årligen ut över en miljon euro i kultur- och opinionstidningsunderstöd. I Finland har det tryckta ordets ställning alltid varit stark och den stöds på många olika sätt. Däremot har trafik- och kommunikationsministeriet, som ansvarar för den elektroniska median, i allmänhet beviljat det nuvarande årligen sammanlagt 100 000 euro omfattande "verksamhetsbidraget för kommunikationssamfund" huvudsakligen till stora organisationer inom social- och hälsosektorn.

Enligt ministeriets representant finns det i Finland inget intresse för närmedia.

EU-parlamentet godkände år 2008 en deklARATION i vilken man uppmanade medlemsländerna att i medialagen definiera närmedia och skapa ett bidragssystem för medborgarkommunikation. EU kommissionen för sin del understödde starkt den tredje sektorns media i sitt ställningsstagande år 2009. Trots detta erkänns i Finland inte legislativt den närmedia som redan har fungerat i fyrtio år och det har inte för denna media skapats ett eget bidragssystem i likhet med opinions- och kulturtidningsbidraget.